

MORMINTELE DIN ATUAN

Traducere din limba engleză
de Maria Ioniță

Ilustrații de Gail Garraty

Cuprins

Prolog	9
Cea Devorată	11
Zidul din jurul Tărâmului	19
Prizonierii	37
Vise și povești	55
Lumina de sub deal	75
Capcana pentru bărbați	93
Comoara cea mare	115
Nume	133
Inelul lui Erreth-Akbe	143
Mânia întunericului	159
Munții de la apus	173
Călătorie	189



Cea Devorată

O trâmbiță răsună, înalt și ascuțit. Liniștea ce urmă era întreruptă doar de sunetul unor pași mulți ce mărșăluiau în ritmul lent și surd al unei tobe. Prin crăpăturile din acoperișul Sălii Tronului – goluri între coloane, de unde bucăți mari de zidărie și acoperiș se prăbușiseră –, pătrundea pieziș lumina șovăielnică a soarelui. Trecuse o oră de la răsărit. Aerul era liniștit și rece. Frunzele moarte ale buruienilor ce-și făcuseră loc printre plăcile de marmură de pe podea erau tivite cu brumă și trosneau, agățându-se de robele lungi și negre ale preoților.

Veneau, patru câte patru, de-a lungul sălii mari, mărginite de rânduri duble de coloane. Toba bătea surd. Niciun glas nu răsună, niciun ochi nu privea. Torțe purtate de fete înveșmântate în negru ardeau roșiatic în razele soarelui și mai strălucitor în penumbra dintre ele. Afară, pe treptele Sălii Tronului, era bărbății – străjeri, trâmbițași, toboșari; prin ușile cele mari nu intraseră decât femei – purtând robe negre, cu capetele acoperite de glugi, pășind încet, patru câte patru, spre tronul gol.

Sosiră două femei înalte, amenințătoare în veșmintele lor negre, una subțire și țeapănă, cealaltă greoaie, pășind legănat și apăsat. Între ele mergea o fetiță de vreo șase ani. Purta o cămașă albă și dreaptă. Avea capul, brațele și picioarele descoperite și era desculță. Părea extrem de mică. Cele două preotese înalte se opriră la capul treptelor ce duceau la tron, unde așteptau și celelalte femei, însirate în rânduri negre. O împinseră ușor înainte pe fetiță.

Cocoțat pe soclul lui înalt, tronul părea încadrat de ambele părți cu perdele de întuneric ce porneau din bezna acoperișului; era greu de deslușit dacă erau de pânză ori doar umbre mai întunecate. Tronul era și el negru, cu luciri stinse de nestemate și aur pe brațe și pe spătar, și era uriaș. Un om așezat pe el ar fi părut un pitic; nu era făcut pe măsură omenească. Era gol. Pe el nu stăteau decât umbre.

Singură, copila urcă patru dintre cele șapte trepte de marmură cu irizații roșiaticice. Erau atât de late și de înalte, că trebuia să se suie cu ambele picioare pe o

Respect pentru oameni și cărți

treaptă înainte să treacă la următoarea. Pe treapta din mijloc, chiar în fața tronului, era un butuc mare și grosolan, cu o scobitură în partea de sus. Copila îngenunche și-și aşeză capul în scobitură, întorcându-l ușor într-o parte. Rămase așa, îngenuncheată, fără să se miște.

O siluetă purtând o robă de lână albă, strânsă cu o cingătoare, apăru dintr-o dată dintre umbrele din dreapta tronului și coborî treptele până la fetiță. Pe față purta o mască albă. În mâna ținea o sabie de oțel cizelat, lungă de cinci picioare. Fără să rostească o vorbă și fără să ezite, ridică sabia cu ambele mâini deasupra capului copilei. Toba se opri din bătut.

Când lama sabiei zăbovi, ajunsă în punctul cel mai de sus, o siluetă înveșmântată în negru se repezi din stânga tronului, coborî în fugă scările și opri brațele călăului cu brațele ei mai subțiri. Lama ascuțită a sabiei rămase în aer, lucind. Așa se înfruntară câteva clipe, silueta albă și cea neagră, cu fețele ascunse, dansând parcă deasupra copilei nemîșcate, al cărei păr negru, dat deoparte, îi dezgolea gâtul alb.

În tacere, cele două siluete se descleștară dintr-un salt și urcară iute scările, dispărând în bezna din spatele tronului imens. O preoteasă înaintă și turnă dintr-un bol o licoare pe trepte, lângă copila îngenuncheată. În penumbra sălii, pata părea neagră.

Copila se ridică și se chinui să coboare cele patru trepte. Când ajunse jos, cele două preotese înalte o îmbrăcară cu o robă și o mantie cu glugă, ambele negre, și o întoarseră cu fața către trepte, către pata întunecată și tron.

— O, Nenumiților, priviți la fata ce vă este dăruită, cea născută veșnic fără de nume! Fie să-i primiți viața cu toți anii ei, până la moartea sa, care vă revine tot vouă. Fie s-o găsiți pe placul vostru. Devorați-o!

Alte voci, aspre și stridente ca niște trâmbițe, răspunseră:

— E devorată! E devorată!

Fetița se ridică, privind în sus la tron, de sub gluga ei neagră. Nestematele bătute pe spetează și pe brațele uriașe și încovioate erau acoperite de praf, iar spătarul sculptat era plin de pânze de păianjen și de pete albe de găinăț de bufnițe. Cele trei trepte din fața tronului de deasupra celei pe care îngenunchease nu fuseseră nicicând urcate de picioare de muritor. Pe ele praful era atât de gros, încât păreau o pantă de pământ cenușiu, iar plăcile de marmură cu irizații roșii stăteau complet ascunse de cernerea netulburată de niciun pas a anilor și-a secolelor fără număr.

— E devorată! E devorată!

Deodată toba începu din nou să răsune, bătând un ritm mai iute.

Procesiunea se puse din nou în mișcare, tăcută și greoie, îndepărțându-se de tron și mergând spre est, către păratul distant și luminos al ușii. De ambele părți, coloanele din șirurile duble urcau spre bezna tavanului asemenea gambelor unor uriașe picioare palide. Copila mergea între preotese, înveșmântată acum în negru, ca ele, iar piciorușele ei goale călcau solemn peste buruienile înghețate și pietrele reci. Când soarele, pătrunzând

prin acoperișul căzut în ruină, îi străluci pieziș în cale,
nu ridică capul.

Străjerii deschiseseră larg ușile. Procesiunea neagră ieși afară, în lumina fină și rece și în vântul zorilor. Soarele strălucea orbitor, înotând peste pustiurile din est. Spre vest, munții și fațada Sălii Tronului îi răsfrângneau lumina. În josul dealului, celelalte clădiri erau cufundate încă într-o umbră violetă, în afara Templului Fraților-Zei, ce se afla peste drum, pe un gorgan mititel: proaspăt aurit, acoperișul templului reflecta splendoarea dimineții. Sirul lung de preotese, patru câte patru, cobora Dealul Mormintelor și, în timp ce mergeau, începură să cânte încetisor. Cântul avea doar trei note, iar cuvântul repetat întruna era atât de străvechi, că își pierduse înțelesul, aidoma unui semn rămas în picioare după ce drumul a dispărut. Cântau iarăși și iarăși cuvântul acela gol. Cântul monoton al femeilor răsună întreaga zi a Reîntrupării Preotesei – un ison surd și nesfârșit.

Fetița fu purtată din încăpere în încăpere, din templu în templu. Undeva i se puse sare pe limbă; în altă parte îngenunche cu fața spre apus, în vreme ce părul îi era tăiat și spălat cu ulei și oțet înmiresmat; altundeva stătu întinsă cu fața în jos pe o lespede de marmură neagră, în spatele unui altar, bocită de voci stridente. Nicia nu, nici celelalte preotese nu mâncară și nu băură nimic întreaga zi. Când luceafărul de seară apuse, fetița fu culcată într-un pat, goală, înfășurată în piei de oaie, într-o cameră în care nu mai dormise niciodată. Se afla într-o

casă care fusese ținută încuiată ani de zile și deschisă doar în acea zi. Camera era mai înaltă decât era lungă și nu avea ferestre. În ea plutea un miros mort – stătut și rânced. Femeile tăcute o lăsară acolo, în întuneric.

Ea rămase nemîscată, unde o aşezaseră. Avea ochii larg deschiși. Rămase aşa întinsă multă vreme.

Deodată zări o lumină tremurând pe zidul înalt. Cineva venea încetișor pe corridor, ferind cu grijă o tortă, care astfel nu dădea mai multă lumină decât un licurici. O șoaptă răgușită:

— Ei, Tenar, aici ești?

Copila nu răspunse.

În ușă se ivi un cap, un cap ciudat, chel ca un cartof descojtit, și având aceeași culoare gălbuie. Avea și ochi ca de cartof, mici și maronii. Nasul îi era îngropat între fleicile pătrătoase ale obrajilor, iar gura părea o crăpătură fără buze. Copila privi nemîscată fața aceea. Ochii ei erau mari, întunecați și ficsi.

— Ei, Tenar, făgurelul meu de miere, aici erai!

Vocea era răgușită, înaltă ca a unei femei, dar nu era de femeie.

— N-ar trebui să fiu aici, locul meu e afară, pe prispă, acolo trebuie să stau. Dar trebuia să văd ce face micuța mea Tenar după ziua asta atât de lungă, nu-i aşa? Ce mai face făgurelul meu de miere?

Veni spre ea, tăcut și mătăhălos, și întinse mâna ca să-o mângâie pe păr.

— Nu mai sunt Tenar, spuse copila, străpungându-l cu privirea.

Mâna lui se opri, n-o mai atinse.

— Nu, spuse el în șoaptă după o clipă. Știu. Știu.

Acum ești micuța Devorată. Dar eu...

Ea nu spuse nimic.

— A fost o zi tare grea pentru o aşa fetiță micuță, spuse bărbatul, în vreme ce în mâna lui mare și gălbuie pâlpâia lumina aceea firavă.

— N-ar trebui să te afli în Casa asta, Manan.

— Nu. Nu. Știu. N-ar trebui să mă aflu în Casa asta.

Atunci... noapte bună, micuțo... Noapte bună.

Copila nu spuse nimic. Manan se întoarse încet și plecă. Licărul dispăru de pe pereții înalți ai chiliei. Fetița, care nu mai avea alt nume decât *Arha*, Cea Devorată, stătea întinsă pe spate, privind țintă la întuneric.



Zidul din jurul Tărâmului

Crescând, ea își uită de tot mama, fără măcar să-și dea seama ce pierduse. Locul ei era aici, pe Tărâmul Mormintelor; acolo fusese întotdeauna locul ei. Doar din când în când, în serile lungi de iulie, pe când privea munții uscați de la apus, care, în luciul stins al amurgului, aveau culoarea leilor, se mai gândeau la un foc ce arsesese demult într-o vatră, răspândind aceeași lumină lăptătoare și galbenă. Iar apoi își amintea că fusese ținută în brațe, ceea ce era ciudat, pentru că aici nici măcar nu era atinsă, sau era atinsă doar foarte rar; și-și mai amintea și un miros plăcut, mireasma de păr proaspăt

spălat și clătit cu apă aromată cu salvie, păr lung și galben, de culoarea amurgului și a focului din vatră. Doar atât îi mai rămăsese.

Desigur, știa mai mult decât își amintea, pentru că i se spusese întreaga poveste. Când avea șapte sau opt ani și începuse să se întrebă cine era cu adevărat această persoană pe nume „Arha“, se duse la păzitorul ei, străjerul Manan, și spusese:

- Manan, spune-mi cum am fost aleasă.
- Dar deja știi povestea, micuțo.

Într-adevăr, o știa; Thar, preoteasa înaltă, cu vocea uscată, i-o spusese până o învățase pe dinafară și putuse să-o recite:

— Da, știu. Când moare Singura Preoteasă a Mormintelor din Atuan, riturile de înmormântare și purificare se țin într-o lună, după măsura Lunii. După aceasta, câteva preotese și câțiva străjeri ai Tărâmului Mormintelor străbat deșertul și umblă prin satele și orașele din Atuan, întrebând și căutând. Caută o fetiță născută în noaptea morții Preotesei. Când găsesc o astfel de copilă, aşteaptă și priveghează. Copila trebuie să fie întreagă la trup și la minte, iar când crește, nu trebuie să aibă nici rahitism, nici pojar și nici vreo altă schilodeală, și nu trebuie nici să orbească. Dacă ajunge să facă cinci ani fără ca trupul să-i fie pângărit de boală, atunci e sigur că trupul copilei e chiar trupul Preotesei moarte. Iar copila îi e prezentată Regelui-Zeu din Awabath și apoi adusă aici, la Templu, unde e școlită vreme de un an. Iar la sfârșitul acelui an, e dusă în Sala

Tronului, și numele ei e înapoiat acelora ce-i sunt stă-pâni, Cei Nenumiți; căci ea este cea fără de nume: Pre-oteasa Veșnic Reîntrupată.

Asta era, cuvânt cu cuvânt, tot ceea ce-i spusesese Thar, iar ea nu îndrăznise să întrebe mai mult. Preoteasa cea slabă nu era crudă, dar era foarte rece și trăia după o lege neîndupăcată, iar Arhei îi era teamă de ea. Dar de Manan nu-i era teamă, nici pe departe, aşa că-i poruncea mereu:

— Acum să-mi spui cum m-au ales *pe mine!*

Iar el îi spunea.

— Am plecat de-aici în a treia zi după Luna Nouă și-am mers spre miazănoapte și spre apus; căci Arha-care-fuse se murise în a treia zi a lunii din urmă. Și mai întâi ne-am dus la Tenacobach, care-i un oraș mare, deși cei ce le-au văzut pe amândouă spun că nu se măsoară cu Awabath mai mult decât se poate măsura un purice cu o vacă. Dar mie mi se pare mare, trebuie să fie zece sute de case în Tenacobach! Apoi am fost la Gar. Dar nimeni din orașele acelea nu avea o copilă născută în a treia zi a lunii de dinainte; unii aveau băieți, dar băieții nu sunt buni... Așa că ne-am dus prin orașele și satele din ținutul deluros de la miazănoapte de Gar. Acolo e țara mea. M-am născut acolo, între dealuri, unde curg râuri și pământul e verde. Nu în deșertul ăsta.

Vocea răgușită a lui Manan căpăta un ton ciudat când spunea asta, iar ochii lui mici dispăreau între ridurile feței; zăbovea aşa puțin, apoi continua.